

Årsmelding 2023

Organisasjonen

Alnaelvas venner (ALV) er en medlemsorganisasjon med 200 personlige medlemmer og 20 med bedrifts -/organisasjonsmedlemskap. Foreningen drives av et styre på seks personer. I prinsippet skal det være en gruppeleder for hver bydel, men vi har ikke helt fått til aktive grupper på bydelsnivå. Hovedfokus i 2023 var forberedelser til turer og årets lysvandring. I tillegg har vi vært tilstede på markedsdag på Kruttverket, hatt befaringer med politikere og interesserte organisasjoner.

Aktiviteter

Vi deltok på Elverusken i Svartdalen i september, og vi har arrangert rydding langs terminalveien sammen med Haugerud idrettsforening og Naturvernforbundet i Groruddalen.

I forbindelse med Friluftslivets uke, arrangerte vi flere turer langs Alna. Vi har i tillegg arrangert flere turer med fokus på biologisk mangfold og historie. Det jobbes med å få i gang FSU (Friluftslivets Samarbeidsutvalg) i bydelene. Vi har deltatt aktivt i dette i våre bydeler.

ALV sitter i referansegruppen til Aurevannsbekken.

Verdens "clean up day" den 21. September.

ALV er knyttet til Oslo elveforum. Helen Svensson ble valgt til nestleder. Vidar Berget ble gjenvalgt som rådgiver. I tillegg ble han valgt inn i valgkomiteen.

Slutten av august 2023 ble ALV oppringt med informasjon om at det ble funnet død fisk i Fossumbkken. Vann og avløp ble ringt og fulgte opp saken. I forbindelse med en befaring dagen etter fant elveforeningen at vanntilførsel fra Leifossen til Hølaløkka var stoppet opp på grunn av mye kvister og greiner. Vann og avløp rykket igjen ut for å rense opp slik at vannet igjen kunne renne fritt inn i Hølaløkka.

ALV hadde en befaring med Brannvesenet og Bymiljøetaten om forurensning og biologisk mangfold langs elva.

Juni var en solrik måned og når regnværet endelig kom fikk ALV flere henvendelser om skum langs elva. Det viste seg å være pollen.

Turer i 2023

8. mai – fugletur

22. mai – fugletur

29. mai – tur i Svartdalen med fokus på insekter og vanndyr
1. juni – Tur langs Tokerudbekken
25. juni – tur fra Grorud til nedre kalbakkvei
2. juli – Speaking with Alna # 2 tur med Claes Lampi
2. september – natt i naturen- vi lyser etter fisk fra Grorud til Hølaløkka
5. september – kulturhistorisk vandring fra Grorud til Kværnerbyen
6. september – biologisk mangfoldtur med fokus på sopp i Svartdalen
7. oktober – Speaking with Alna # 3
12. oktober – Lysvandring
- 9 februar – Rommirunden Tokerudbekken
18. Februar – Tur langs Tokerudbekken

Speaking With Alna

Speaking With Alna var en serie arrangementer med kontemplasjoner rundt Alnaelva som ble gjennomført våren, sommeren og høsten 2023. Alle arrangementer er gratis og for alle.

Det ble invitert til en aften for å feire, ‘ snakke med’ og lytte til Alnaelva gjennom en tur, en utstilling og en forestilling. Inkludert åpne samtaler med Alna-entusiaster for å snakke om de bedre måtene å ivareta elven, og dens unike økosystemet, vannet og hvordan man skal forholde seg til urskogen – Svartdalen.

Utstillinger

Vedboende sopp langs Alna – Kafe steinbra fra 10. oktober til 30. Oktober.
Fotografier av Helge Braathen.

Under Wonder – “Under Wonder”- Xueting Yang & Helge Braathen
Et samarbeid mellom kunstner Xueting Yang og styremedlem i Alnaelvas Venner, Helge Braathen. Gjennom visuelle fortellinger om lokale habitater og måten alle ting følger sin gang på, hva vet vi og hva vet vi ikke om dem? Åpning 2. juli - pågående.

Årsmøte 2023

Årsmøtet i 2023 ble avholdt på Årvoll gård den 27. april. Før møtet guidet nestleder i Oslo elveforum Sidsel Andersen en tur langs Hovinbekken. Erik Grønvold gikk av etter 18 år i styret.

Styret

Leder: Helen Svensson

Styremedlem: Vidar Berget, Egil Storstein, Erik Grønvold, Helge Braathen,
Trond Gunnar Rasmussen og Arin Borgen

Høringsuttalelser

Huken pukverk

I 2023 har det skjedd mye inne på Huken pukverk.

Alnaelvas Venner har sammen med Naturvernforbundet i Groruddalen, Lillomarkas Venner mfl. sittet i referansegruppa for åpning av Aurevannsbekken som resulterte i en veldig god mulighetsstudie for åpning av bekken.

Rett før planene om åpning av Aurevannsbekken skulle behandles og vedtas i Bystyret ble planene stoppa av et forslag om utredning av Huken som gigantkonsertarena med kapasitet til 60 000 publikummere.

En samla naturvernbevegelse i Groruddalen protesterte kraftig mot disse planene med støtte fra Bydel Grorud.

Utredninga er nå ferdig, og det viser seg at Huken ikke egner seg særlig godt som konsertarena. Planene utelukka også åpning av Aurevannsbekken og det har dukka opp nye alternative steder som egner seg bedre som konsertarena for 60 000 publikummere.

Samtidig som vi jobba mot gigantkonsertarena og for åpning av Aurevannsbekken begynte Bymiljøetaten (BYM) å kjøre store mengder med masser inn i Nordbruddet på Huken.

Det viste seg at BYM kjørte inn masser til fjellsikring og ny skiløype som skal binde løypene i Lillomarka Arena sammen de planlagte løypene rundt Steinbruddet.

Stikk i strid med reguleringsplanen ble det ikke stilt krav om at massene skulle være fri for fremmedarter. Fra mars 2023 og frem til nå er det tilført 188 400 kubikkmeter med masser av ulike fraksjoner, fra grov sprengstein til vekstjord, tilsvarende 8 597 lastebillass. I tiden frem til påske, når arbeidet skal slutføres, er planen å tilføre ytterligere omtrent 35 000 kubikkmeter.

Bruddet på reguleringsplanen er meldt inn til Plan- og bygningsetaten der den nå ligger til behandling.

Innkjøringa av masser bryter også med planen om fjerning av fremmedarter basert på Biofokusrapporten.

Massene fra Fornebubanen og Vikingtidsmuseet har blitt dumpa over de store områdene hvor fremmedartene beviselig har etablert seg istedenfor at man følger planen om fjerning av disse fremmedartene som BYM har estimert at det tar 8 til 10

år å fjerne.

Vinteren 2023 kom nyheten om at det massene fra Follobanen som ligger under returafaltmassene på Huken kan inneholde radioaktivt uran, samt sulfat. Alnaelvas Venner har sammen Naturvernforbundet i Groruddalen, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA), Lillomarkas Venner og Oslo Elveforum sendt diverse klager i disse sakene og har hatt befaringer på stedet samt møte med miljøbyråd Veia. I tillegg har vi hatt møter med flere politiske partier som har resultert i gode spørsmål til miljøbyråden.

Huken – fra steinbrudd til grønnstruktur

Oslo kommune har omregulert for Huken asfalt -og pukkverk. Alnaelvas venner sitter i referansegruppen.

Reguleringen for Huken legger til rette for aktivitetsanlegg, bekkeåpning, vannspeil/dam, stier, skiløyper og forbindelser til markaområdene utenfor bruddkanten.

Vi jobber for å få igjennom bekkeåpning av Aurvannsbekken. Mulighetsstudien ble ferdig i februar. Se full rapport her:

<https://www.oslo.kommune.no/slik-bygger-vi-oslo/huken-fra-steinbrudd-til-gronnstruktur/#gref>

Arealplan

Oslo Elveforum har på vegne av alle elvegrupper utarbeidet et fyldig høringsvar på Oslo kommunes utkast til kommuneplanens arealdel. Høringsfristen er satt til 22. desember 2023.

I høringsvaret heter det blant annet:

Oslo Elveforum støtter helhjertet bestemmelsen i pkt. 17.1 c om at det ikke tillates nye tiltak i en sone på minimum 20 meter fra vannkant for hovedvassdrag og dammer, og minimum 12 meter fra vannkant for sidevassdrag langs vassdrag i byggesonen. Målene skal oppfattes som minimumsavstand.

I denne sonen skal naturlig vegetasjon bevares, og det skal tilrettelegges for reetablering av naturlig vegetasjon der dette ikke finnes.

Som det fremgår av veiledningen til arealdelen av kommuneplanen, skal «tiltak» i pkt. 17.1 c forstås som «alle tiltak etter plan- og bygningsloven § 1-6, dvs. også tiltak som ikke er søknadspliktige». Det er viktig at begrepet «tiltak» beholdes i denne bestemmelsen, og ikke erstattes med «nye bygg» e.l. Jf. her også bruken av termen «tiltak» i plan- og bygningsloven § 1-8 Forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag.

Alnaelvas venner har også sendt inn en egen høringsuttalelse.

Smådyrmottak på Flaen

Alnaelvas venner har i samarbeid med Naturvernforbundet i Groruddalen støttet beboere i Karl Flods vei, som er mot smådyrmottak på grøntområdet Flaen like ved Alnaelva. Byrådet gikk inn for utbygging og omregulerte området slik at det bygges et smådyrmottak.

Grøntgruppa i Groruddalen Miljøforum (GM)

Samarbeidsgruppe for blå- og grønn struktur, «grøntgruppa». Groruddalen Miljøforum har som paraply organisasjon tatt initiativ til en samarbeidsgruppe med frivillige, og andre organisasjoner.

De som er med i gruppa er;

Grete Horntvedt, folkevalgt bystyrepolitiker for Høyre

Helen Svensson, leder Alnaelvas Venner

Helge Braathen, leder Naturvernforbundet i Groruddalen

Vidar Berget, styremedlem Alnaelvas Venner

Torstein Winger, leder Groruddalen Miljøforum

Heidi Trøen, GM. Ansvarlig koordinator for gruppa.

Mandat fra Groruddalen miljøforum:

I 2026 skal grønn struktur være sikret i alle nye boligutbygginger og omregulering av grøntområder til andre formål være stoppet. I 2026 skal rensing av Alnaelva være videreutviklet, områder langs elva vernet, og grøntstrukturen langs elva (med stier) bevart og ivaretatt. I 2026 skal flere bekker ha blitt fysisk åpnet.

Det vi har gjort:

Alnaelvas Venner har laget en liste med 21 bekker som mulig kan åpnes i løpet av noen få år; Det er: Tokerubekken, Bånkallbekken, Julsbekken, Svarttjernbekken, Romsåsbekken, Gransbekken, Senterbekken, Bakåsbekken, Aurevannsbekken, Lilletjernbekken, Veitvetbekken, Rødtvetbekken, Lindebergbekken, Jerikobekken, Furusetbekken, Trosterubekken, Dedichenbekken,

Hellerubekken, Sølvdalsbekken, Tvetenbekken og Østensjøbekken. Gruppa jobber for landskapsvern langs Alna fra Hølaløkka til Marka. Saken har vært tatt opp i Grorud bydelsutvalg, som støtter forslaget. Sikring av grønnstruktur er fremmet i

samtligte bydelsutvalg, og byutviklings- og miljøkomiteer i alle 4 bydeler med mål om at bydelene skulle ta det med i uttalelsene til kommuneplanens arealdel som var på høring til 22.12.23.

Det er skrevet en utfyllende høringsuttalelse fra grøntgruppa, ført i pennen av Grete Horntvedt. Uttalelsen ble offentliggjort i Akers Avis Groruddalen 29. november 2023. Det er også skrevet et leserinnlegg publisert 27. september 2023. GM har også engasjert seg i oppfølging av reguleringsplanen for Huken.

Lysvandring 2023

12. oktober 2023 arrangerte vi lysvandring for 19. gang. Mange fornøyde vandrere langs elva. Det var stand og sang på Stovner rockefabrikk, musikk og sang og informasjon fra mange faste frivillige organisasjoner langs hele elva. Lysvandringen ble støttet av frivillighetsmidler fra bydel Alna, Grorud og Stovner. I tillegg støttet fikk vi støtte fra bydel Grorud og løpende tilskudd for lysinstallasjoner på Grorud og Stovner rockefabrikk.

Et rent nabolag – for folk og dyr

Et ryddeprosjekt i samarbeid med naturvernforbundet i Groruddalen. Basketgruppa i Haugerud if har for andre gang vært med å rydde langs Terminalveien, den 19. Oktober 2023. Det var mye søppel langs Terminalveien rett ved elva der lastebiler kaster det de måtte ønske å kvitte seg med. Vi samarbeidet med Haugerud frivilligsentral og Rusken i forkant av rydding. Utstyr til ryddeaksjonen er tidligere kjøpt inn: plukkekliper og sekketraller.

Oppdrag på vegne av Oslo elveforum

Studiebesøk fra Sendzimir Foundation

Foredrag for polske studenter på studietur til Oslo. "Urban River Valleys Eco-Systems" med Sendzimir Foundation (Warsawa/Polen) som ledende partner 27- 28. september.

De som kommer er to representanter fra Sendzimir Foundation og 10 av 200 deltakere på kurs og webinarer, som har vært holdt som en del av prosjektet. Deltakerne er nå i prosess med å skrive en oppgave, og de som leverer beste resultat og er topp motiverte er de som plukkes ut til å bli med på studieturen.

Presentere heftet: “en blågrønn visjon”

Oslo Elveforum har lagt fram sin visjon for byens vassdrag i et hefte på 116 sider. Med dette dokumentet ønsker vi å presentere visjoner for en robust blågrønn politikk: Våre prioriterte gjenåpningsprosjekter. Våre forslag til bedre vern av vassdragene.

Alnaelvas venner har vært tilstede i åpen halvtime i bydel Stovner, Alna, Grorud og Gamle Oslo.

Rusken

Elverusken er et prosjekt hvor man ved hjelp av dykkere henter opp avfall fra bunnen av elva. Vi finner mye forskjellig i elvene, som sykler, handlevogner, elektronikk, hagestoler, lyktestolper, med mer.

Aksjonen blir gjennomført av Ruskensekretariatet i tett samarbeid med Ruskenpatroljen, Brann- og redningsetaten, Miljøforeningen Akerselvas Venner, Oslo Elveforum, Alnaelvas venner, Oslomarkas Fiskeadministrasjon (OFA), Agaia som er Bymiljøetatens entreprenører for området. Kollegaer fra Bymiljøetaten bistår også, med både rydding og ansvar for metodikkarbeidet.

Ryddeaksjonens mål, i tillegg til å få hentet opp avfallet, er å bevisstgjøre Oslos befolkning om hvor mye avfall som havner i elvene våre og på sikt renner ut i fjorden og havet.

September 2020 ble Alnaelva ryddet for første gang, og vi vil fortsette å rydde Alnaelva hver høst. September 2023 ble Svartdalen ryddet sammen med Ruskenadministrasjonen.

Alnaelvas venner er medlem av - har stått på stand i 2023:

Oslo elveforum
Norsk vannforening
Groruddalen miljøforum grønn/blå gruppe
Vannprisseminaret 20 september
Trosterud/Haugerud dag 3. september

Presse

Det har vært noen oppslag i Groruddalen avis i forbindelse med lysvandringen og Huken.

Lysvandring 2023

